

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 173/2025-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára a Petra Straku (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], obaja [REDAKOVANÉ], zastúpených STEHURA & partners, v.o.s., Dolný Val 574/7, Žilina, proti rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn.. 1To/21/2022 z 8. novembra 2022 a proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Tdo 30/2023 z 19. decembra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 25. apríla 2024 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, princípu *nulla poena sine lege* podľa čl. 49 ústavy a čl. 39 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), princípu prezumpcie neviny podľa čl. 50 ods. 2 ústavy a čl. 40 ods. 2 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom krajského súdu a uznesením najvyššieho súdu označenými v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovatelia navrhujú napadnuté rozhodnutia krajského súdu a najvyššieho súdu zrušiť, vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a priznať im náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh, napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ako aj napadnutého rozsudku krajského súdu vyplýva, že sťažovatelia boli rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 48T/86/2020 zo 16. decembra 2021 uznaní vinní z prečinu výtržníctva spáchaného formou spolupáchateľstva a bol im uložený (súhrnný [REDAKOVANÉ], pozn.) trest odňatia slobody každému vo výmere šesť mesiacov, pričom im bol tento trest podmiennečne odložený na skúšobnú dobu v trvaní osemnásť mesiacov ([REDAKOVANÉ]), resp. dvadsaťštyri mesiacov ([REDAKOVANÉ]).

██████████). Súčasne im bola uložená povinnosť nahradiť spoločne a nerozdielne poškodenému škodu z titulu bolestného.

3. Krajský súd, rozhodujúc o ich odvolaní, napadnutým rozsudkom zrušil predmetný rozsudok súdu prvého stupňa a zmenil ho tak, že sťažovateľov uznal vinných z prečinu výtržníctva spáchaného formou spolupáchateľstva na tam uvedenom skutkovom základe a uložil im podmienený trest odňatia slobody každému vo výmere šesť mesiacov s odkladom na skúšobnú dobu osemnásť mesiacov (██████████), resp. dvadsaťštyri mesiacov (██████████).

4. Najvyšší súd napadnutým uznesením doručeným obhajcovi sťažovateľov 26. februára 2024 ich dovolanie odmietol, keď dospel k záveru, že nie sú naplnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

5. Pre dôsledné posúdenie veci ústavný súd v rámci prípravy predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti výzvou adresovanou okresnému súdu požiadal o zaslanie kópií doručeníek preukazujúcich doručenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu sťažovateľom. Okresný súd súčinnosť poskytol a z predložených doručeníek vyplýva, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu sťažovateľa zhodne prevzali 22. februára 2024.

II.

Argumentácia sťažovateľov

6. Sťažovatelia podanú ústavnú sťažnosť dôvodlia tým, že všeobecné súdy nereagovali na všetky ich argumenty, ktoré prezentovali v odvolaní a dovolaní. Tvrdia, že nesprávnym postupom Okresnej prokuratúry Žilina v prípravnom konaní boli porušené ich procesné práva, s čím sa súdy náležitým spôsobom následne nevysporiadali. V ďalšej argumentačnej línii namietajú, že okresný súd hodnotil vykonané dôkazy (svedecké výpovede a odborné vyjadrenia znalcov) a s tým spojené pochybnosti v ich neprospech, čím porušil zásadu *in dubio pro reo*. Tieto podľa sťažovateľov závažné pochybenia prvostupňového súdu nenapravil ani krajský súd v odvolacom konaní a dostatočne na nich nereagoval ani najvyšší súd.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie, že došlo k porušeniu v bode 1 označených práv sťažovateľov podľa ústavy, listiny a dohovoru napadnutým (odsudzujúcim) rozsudkom krajského súdu a uznesením najvyššieho súdu o odmietnutí ich dovolania.

8. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľov predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.1. K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom krajského súdu:

9. Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy (ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd) vyjadruje, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a meritórne (vecne) sa zaoberať podanou sťažnosťou iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným orgánom verejnej moci prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na ochranu jeho práv poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich (II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, I. ÚS 311/08).

10. Zmyslom a účelom princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale rovnako je aj úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci výkonu im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

11. Napadnutý rozsudok krajského súdu bol predmetom súdneho prieskumu realizovaného najvyšším súdom na základe sťažovateľmi podaného dovolania, o ktorom bolo rozhodnuté napadnutým uznesením najvyššieho súdu. Z uvedeného vyplýva, že existoval iný súd rozhodujúci o ochrane práv sťažovateľov (najvyšší súd), čo vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum ústavnou sťažnosťou prezentovaného porušenia v bode 1 uvedených práv sťažovateľov napadnutým rozsudkom krajského súdu.

12. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľov v časti smerujúcej proti rozsudku krajského súdu pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu, že ústavný súd nemá právomoc na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu označených práv uznesením najvyššieho súdu:

13. Sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 55/02, III. ÚS 62/02), a preto jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 124 zákona o ústavnom súde.

14. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde možno ústavnú sťažnosť podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným

prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

15. Ústavný súd sa teda zaoberal zachovaním lehoty podľa § 124 zákona o ústavnom súde a v súčinnosti s okresným súdom zistil, že uznesenie najvyššieho súdu bolo sťažovateľom doručené 22. februára 2024 (právoplatnosť nadobudlo už dňom vydania). Vtedy začala sťažovateľom plynúť zákonom ustanovená dvojmesačná lehota na podanie ústavnej sťažnosti a 22. apríl 2024 bol posledným dňom tejto lehoty.

16. Sťažovatelia ústavnú sťažnosť adresovanú ústavnému súdu (doručenú mu 25. apríla 2024) podali na poštovú prepravu 24. apríla 2024 zjavne nesprávne, odvíjajúc lehotu na jej podanie od doručenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ich obhajcovi (26. februára 2024, pozn.), teda až po uplynutí zákonom stanovenej lehoty dvoch mesiacov na podanie ústavnej sťažnosti.

17. V prípade podania ústavnej sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje kogentné ustanovenie zákona o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03). Ústavnú sťažnosť smerujúcu proti uzneseniu najvyššieho súdu bolo preto potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

18. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku stratilo opodstatnenie rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľov uplatnených v petite ich ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. marca 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu